

SLOVENSKE NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 11. septembra.

Povedali smo nedavno, kako je v Rimu izhajajoča „Fanfulla“ okoristila se z izmišljenimi „Sokolovimi“ izgredi. Obljubili smo takrat, da bomo o tem še govorili. Zatorej navajamo danes ves članek iz „Fanfulle“, ker je gotovo poučno znati, kako narodni naš nasprotnik o nas misli, kaki so njegovi nazori. Omenjeni članek slóve:

Neki gospod iz Čedadu na gorenjem Frijulskem, spisal je knjigo, v kateri se drzne odkriti obstoj (živobitje) mikroba, ki preti napasti Evropo in ki, ne da bi bil v sorodu z onim po doktorji Kochu odkritim, prouzročuje na drugih poljih jednake učinke.

Knjiga ima naslov: „Mlada Slavija“ in preteča prikazen se razodeva takole:

„Kdo sumi v Italiji, da se v vsem inozemskem (?) Slovanstvo od Arhangelskega do Novega Bazarja, od Astrahana do Ljubljane pripravlja delo neumorno, uspešno, morda odločilno in to v proučevanjih in propagandah za razširjenje slovanskega življa na vse strani, neizimši Italije?“

No, odgovoriti mu morem, da je Fanfulla, o vsem tem imela vedno najzanesljivejše vesti, ni se nikdar bala in se ne boji, da bi nam teh malo Slovanov, kar jih imamo v svoji hiši, moglo postati nevarnih. Ne da bi gojila irredentizem, marveč z dobrimi nakanami čuva odrešilno idejo pred pretiranostjo, opisala je Fanfulla pred petimi leti tiste maloštevilne naše Slovane, ki bi hoteli biti mikrob Italije. Štiri ali pet tisoč kmetov jih je, razkropljenih po gorenjem Frijulskem, kateri govore slovenski, kakor bi jaz govoril hotentotski, to je barbarsko mešanico barbarskega jezika, katerej bi se čudil kak profesor iz Petrograda in za katero bi sam hrvatski ban osebno potreboval tolmača.

Ta majbna Slavija je torej. Tisti seljaki se pokorovajo našim zakonom, plačujejo naše davke, rode se, žive in bivajo v senci naše zastave; a vprašajte jih po njih domovini in odgovore vam: „Smo Slovenci“ s plemenito ošabnim pogledom, kakor avstro-ogerski vojaki romunskega rodu, kateri ti na dotično vprašanje odgovore latinski: „Ego romanus sum.“

Ali kaj je to Slovenija? Navadna politiška iznajdba, ki nema niti časti bivati zemljepisni izraz.

Na Dunaji so si domišljevali Slovence pred letom 1866 in to jedino le kakor kako bojno orožje: dalo se jim je ime ljudstva osrednjega, da bi kazalo ljudstvom na mejah z jedne strani mržnja do avstrijskega imena, z druge strani pa sleparstvo italijanstva.

Po ustanovitvi mirú postala je Slovenija nevarnost, ali če ne drugo vsakdanja nadlega za isto vlado, katero njo je ustvarila umetno!

Nedaven prigodek to potrjuje. V Ljubljani so pred nekaterimi dnevi, nekateri Slovenci o povratku z nekega tabora ali z nekega ljudskega shoda, pozdravili uradnike predsedništva (officiali del presidio) z vpitjem: „Smrt Nemcem!“ Tisti Slovenci so napadovalec naših ribičev Chiozzotov: oni so prouzročitelji mnogih škandalov, katere avstrijska policija, da prikrrije lokalne pogrške, zvrča na irredentizem.

Fanfulla je vse to povedala in dokazala na neovrgljiv način in z njene strani je popolnem pravilno. Ali, bojim se, da italijanska uprava ne bode mogla govoriti drugačno. Na primer, bi se jo moglo vprašati, če ona ne misli, da šole na Italijanskem morajo biti laške, zakaj taiste neso mej Slovani na gorenjem Frijulskem? In bi se jo moglo pač vprašati, da-li ne misli, da se v cerkvah po Italiji mora pridigovati laški, zakaj se tam govori slovenski?

Res je, da cerkve po razglašenju velikega Cavourjevega pravila morejo delati po svojem in tako delajo istinito one slovenske cerkve v Italiji: duhovni (i pretti) s slovenstvom ucepljajo svojim vernim mržnjo do Italije v imenu papeževega Rima . . . dvojno mržnjo ob jednem!

Nevarnost je po vsem tukaj. Naj misli vlada in častiti Coppino (minister nauka) naj se previdi. Smoter je, da se ondu napravi rob iz italijanske zemlje, kjer se kakor v Rimu, jednako gleda v Ljubljano.

Ljubljana je Mekka Slovenstva.

Kakor znano, jednake ognjišče Slovenstva je v Tolminu, v selu, kjer je še vedno živa tradicija o Danteji, ki je ondu živel v prognanstvu in katerega bi, če bi se vrnil tja, dan danes vsprejeli s kamenjem! . . .

Don Slovino.

Obrtniški shod na Dunaji.

[Izvirno poročilo „Slov. Naroda“.]

Na Dunaji 8. septembra.

(Konec.)

Obravnave obrtniškega shoda bile so danes 8. septembra popoldne končane. Vsprejeli so se vsi že navedeni predlogi. Navzočnih je bilo morebiti kakih 1500 oseb. Razgovorov se je udeležilo posebno veliko Dunajčanov in vsaka najponižnejša opozicija in vsak predlog, naj bi se ta ali oni nasvet nekoliko spremenil, se je kar preupil. Ljubljanski zastopniki obrtnega društva kranjskega gg. Filip Zupančič, M. Kunc in G. Fischer so po vsem tem sklenili, da po kranjskem obrtnem društvu sklenjenih predlogov niti ne stavijo. Mnogi Dunajčani in vnanji odposlanci bili so s takim načinom zborovanja jako nezadovoljni, a kaj bi bilo pomagalo to izjaviti, preupili bi ga bili.

Kakor sem poizvedel, udeležili so se sami antisemitje zborovanja in ti so potem odločevali. Ko je g. Kunc opomnil, da se od fabrikantov vendar ne more terjati dokaza zmožnosti, bil je takoj velik upor in hrup, a pozneje, ko je bil ta predlog že vsprejet, je vendar izjavil g. Löblich, da bi ne bila blamaža tako gorostasna, naj velja vsprejeti predlog le za tovarne, katere rokodelski izvajajo svoje proizvode (handwerksmässig erzeugte Artikel). Res interesantno bi bilo, od tovarnarjev, ki izdelujejo sladkor, spirit, papir i. t. d. zahtevati dokaz zmožnosti.

Pri konečni obravnavi v nedeljo vsprejel se je predlog g. Schneider-ja, da se naj postavno določi, da se sme v tovarnah delati namesto kakor sedaj po jednajst, le po deset ur, a mali obrtniki neso bili vzeti v ta predlog. S tem predlogom hotel se je g. Schneider laskati tukajšnji socialdemokratski stranki, kar se mu pa ni posrečilo, kajti proti koncu zborovanja urinili so se socialdemokratski vodje vendar v dvorano in napravili proti Löblichu in Schneider-ju velik škandal, da je morala policija posredovati.

Veselice pri Ronacherju udeležili so se vsi udje Ljubljanske deputacije gg. Zupančič, Kunc, Stritzl, Bernard in Fischer za kratek čas in pri tej priliki so se razgovarjali tudi z gospodom

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

(Dalje.)

Je zik.

Kako se je začel jezik, to je skrivnost za vse učenjake. Kadar poslušam govorjenje in vidiš kako metodična zveza glasov izražuje razne misli vprašaj se osupnen, kdo je vstvaril to čudo? Ako potuješ po raznih deželah zemeljske oble in slišiš mnogo-različnih jezikov, nerazumljivih drug drugemu, se ti še bolj zanimljivo zdi zasledovati, kdo je ustvaril toli različne jezike raznih narodov. Jezik se je začel v globokej starodavnosti, in usiljuje se nam misel, da je bila slavna in blesteča doba v začetku sveta, ko je človeški um bil sposoben ustvarjati si narečja raznih plemen, katera sestavljajo pozneje človeško društvo. Naši predniki o tem neso zapustili nič natančnejših poročil, kakor tudi zapadni učenjaki ne, če tudi ima naše slovstvo za 2000 let starše pisane spomenike, nego je Homerova pesen. Dali so pa nam nekatera poročila o tem, kako se je spreminjala naša

pismenost, ki so gotovo zanimljiva za vsacega, kateri se zanima za zgodovino starih časov. Zgodovina nam pripoveduje, da v dobi od začetka sveta do 3000 let pred Kr. r. Kitajci neso imeli nikake pismenosti. Imeli so navado zavezavati ozle na vrvi, da so si zapomnili kak dogodek. Ta običaj se je ohranil v nekaterih mestih do današnjega časa. Še zdaj pogostem vidimo, koga narejati ozel na robci. Isto je važno vedeti, kje da ne znajo pisati. To je znak nevednosti in zaostanka. Na daljnem vztoku se še sedaj cela plemena, katera so oddaljena od upliva ostalega sveta, ohranila v vsej čistoti prvotni jezik in še sedaj ne umejo pisati; zamore se misliti, da so ti narodi ohranili nespremenjene in prvotne korenine besed, katere sestavljajo njih jezik. Izučenje teh narečij moglo bi dati bogato gradivo za splošno poznanje jezikov in njih razvoja. Najprej se je pojavila pismenost v Kitaji za cesarja Čan-ki-ja. On je izumel pismene znake, ki se imenujejo tsiang. Sestavljal jih je po sozvezdji. Ti znaki se neso imenovali črke, ampak liki, ker so predstavljali predmete, kakeršni so. Znaki tsianga so za deset vekov starejši, kakor prvi egiptovski pismenski znaki. Sistema tsianga je jako primitivna.

Bolj dovršila so pismenost sledeča pokolenja. Njen razvoj je mogoče zasledovati več stoletij. Poprej smo, kakor sem že povedal, imeli like, podo-be; s časom so se polagoma spremenili in navstala je abeceda li, katera še vedno predstavlja predmete, samo da so liki nagneni.

Z li so pisane knjige Konfucija in Laotse-ja. Nekaj pozneje za carstvanja carja Čang-Janga-a iz rodbine Ču v 783. letu pred Kr. r. je akademik Si-Lin uvel nove premembe v pismenost. Znaki, katere je on izumil, imenujejo se to tchiang. S temi znaki so pisane svete knjige I-Kinga, jedine, katerim je bilo prizanešeno, ko je cesar Tzing-Cju-Hang zaukazal občno sežiganje knjig. Črke to tchiang bile so v rabi do vlade cesarja Tzinga v 246 letu pred Kr. r., ko so se uvele nove premembe v pismenosti. Te spremembe se tičejo samo obrisov črk. Te poslednji pismeni znaki ohranili so se do sedaj v oficijalnih tiskovinab. Nadpisi nad poslopji in na dragocenih posodah pišejo se s temi znaki.

Pa v omenjenih dobah se še naša pismenost ni bila dovršila.

V začetku prvega stoletja po kristijanskej časovnej štetvi je bil neki podprefekt Čeng-Mian

Löblich-om. Izjavili so mu, da se z njegovim pretiranim postopanjem in idejami ne morejo ujemati, kajti kranjski obrtniki izgubili bi vse simpatije v deželi, ko bi take zahteve stavili. Tudi so opazili g. Löblichu, da je jako čudno, da je on po takih sklepih še član zjedinjene leveice v državnem zboru, na kar je g. Löblich odgovoril, da on stoji na nemško-narodnem stališču, ako ravno pričakuje le od konservativcev, da bodo pospeševali sklepe obrtnega shoda. Iz tega je vidno, da je Löblich „streber“ najnavadnejše vrste, kakeršnih je žal vsekdar in povsod preveč, ne izimši nas Slovencev ter da mu nikakor ni toliko proti židom, ker se je na njegov predlog volil g. Matties predsednikom III. obrtniškega shoda, kojemu Dunajčani ne morejo odpustiti, da je agitiral in glasoval proti podržavljenju severne železnice, — torej za žide. Jediní pravi nasprotnik židov je mehaniker Schneider.

Iz vsega se torej razvidi, da III. obrtniški shod vsled pretiranih, deloma obrtnikom posredno celo škodljivih sklepov, ne bode imel zaželjenega uspeha, kajti sleherni terjatev bodi si v političnem ali pa v gospodarskem oziru mora imeti meje, da ne postane smešna in neizpeljava.

Delovanje deželnega odbora kranjskega.

Deželni odbor kranjski izdal je posebno poročilo o svojem delovanju od 1. avgusta 1883 do 31. julija 1884.

Izmej jako obširnega gradiva povzamemo naslednje za deželo Kranjsko zanimljive podrobnosti:

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je z dopisom dne 12. oktobra l. 1883 št. 7211 naznanila deželnemu odboru, da je c. kr. ministerstvo notranjih zadev potrdilo predložene načrte za uravnavo Save, ter da se imajo od tega dela še v teku leta 1883 izvršiti stavbe za uravnavo sedanje struge pri Podgradu za proračunjeno svoto 6382 gld. 2 kr. in od najnujnejših naprav za uravnavo Save od Laz do Kresnic, katere so proračunjene na 34.000 gld., se ima leta 1883. dodelati za svoto 9522 gld. 93 kr.

C. kr. ministerstvo notranjih zadev je ob enem naročilo c. kr. deželni vladi, da naj glede sklada za obrambo Savskih bregov upliva na to, da bodo dotični udeleženci kakor tudi dežela kranjska dali primerne doneske k vsem stavbam za uravnavo Save in obrambo bregov. Vsled tega zaukazala je c. kr. deželna vlada c. kr. okrajnima glavarstvom v Ljubljani in v Kamniku, naj izvršita konkurenčno obravnavo z dotičnimi udeleženci in z južno železnico ter je tudi naprosila deželni odbor kranjski, naj pove, koliko bo dal deželni sklad za leta 1883. nameravano uravnavo Save in za breg braneče stavbe.

Z dopisom dne 30. marcija l. 1884, št. 6608, naznanil je deželni odbor c. kr. deželni vladi, da je za stavbe uravnavanja Save in za obrambo njenih bregov, katere se za skupno svoto 15.904 gld. 95 kr. nameravajo izvršiti leta 1883., dovolil donesek 2000 gld., ter ob enem deželni blagajnici naročil, naj ga izplača; glede doneska za leto 1884. pa se deželni odbor za zdaj ne more izreči, ker mu še ni mogoče presoditi, koliko se bo od splošne svote 5000 gld., ki jo ima deželni odbor za „javne vodne stavbe“ za leto 1884 na razpolaganje, porabilo za

dejan v ječo. Podal je carju prošnjo za pomiloščenje. Ta prošnja je bila sestavljena iz treh tisoč besed. Besede so bile načrtane na mnogo ložji in priprostejši način, kakor je bil prej v navadi. Cesar ga je pomilostil in h hratu je zaukazal njegovo zboljšano pismenost splošno rabiti.

Poslednji pot so se pismeni znaki pri nas premenili za vladajoče rodbine Han. Jeden carjevih svetnikov, ki je hotel carju davati kakor hitvo mogoče poročila, sestavil je polhitropisno aebecdo, na podlagi sisteme li.

Pet stoletij pozneje prešla je ta sistema v popolen hitropis in se še sedaj rabi na Kitajskem. Pri tej pismenosti potratil se manj časa, kakor pri katerej koli prejšnjih tako pri črtanji likov, kakor pri črtanji črt, sestavljajočih besede. Iz tega se lahko razvidi, kako težko je izučenje pisemenih spomenikov naše stare literature.

Pismo, katero se sedaj rabi je hitropis, sestavljeno je tako, da se z jedno samo potezo zapiše celo besedo, brez najmanjših obstankov ali pretrgljejev. Vse posamične črtice so zjedinjene mej seboj. To je brez dvojbe jako pripravna nova upeljava.

Oficijalna pisma, dela pri izpiti, pisma na

druge najno potrebne podpore v tekočem letu. (Št. 6608 l. 1883.)

C. kr. deželno predsedstvo v Ljubljani predložilo je deželnemu odboru z dopisom dne 2. febr. 1884, št. 2735 l. 1883, prošnjo županstva občine Vipave za državno podporo za najno potrebno uravnavo potoka Močilnik, ter je prosilo za dovolitev primerne doneska iz deželnega zaklada vsaj kot posojilo, da bode mogoče delo uravnavanja pričeti. Po poročilu c. kr. deželnega predsedstva na c. kr. ministerstvo poljedelstva, katero je bilo v prepisu pridejano navedenemu dopisu, proračunjeni so bili skupni troški za uravnavo te vode na okrogli znesek 9000 gld., ter se je v ta namen prosilo 6000 gld. doneska iz državnih sredstev.

Deželni odbor je vsled tega z dopisom št. 1035 dne 10. februarja l. 1884 županstvu Vipavskemu naročil, naj semkaj poroča, koliko bodo znašali doneski uravnavanja tega potoka udeleženi občin.

Z vlogo dne 13. februarja 1884, št. 260, poročalo je županstvo občine Vipava, da so dotične občine sklenile, da hočejo izločiti donesek v gotovem znesku 300 do 400 gld. po davčnih prikladsh, kakor tudi preskrbeti potrebno tlako v vrednosti najmanj 1000 gld., kar bode zadostovalo, da se odvrne preteča nevarnost po vodi, ki je mej tem časom nastala in ki preti podreti most na cesti proti Slapu in dve cestni progi,

Gledé na to, da je slavni deželni zbor s sklepom dne 7. oktobra l. 1882 deželni odbor pooblastil, da sme eventualno še dovoljevati podpore za uravnavo vodá v Vipavski dolini, in glede na to, da je deželni odbor prepričan, da se v zadevi povračila prošnega posojila 2000 gld. od vdeleženih občin pač ne sme Bog ve kaj pričakovati, dovolil je deželni odbor za uravnavo potoka Močilnik 1000 gld. podpore, ter je ta znesek z dopisom št. 2756 dne 23. aprila l. 1884 dal na razpolaganje slavnemu c. kr. deželnemu predsedstvu.

Z dopisom št. 1065 dne 20. maja l. 1884 naznanilo je c. kr. deželno predsedstvo, da se je za uravnavo potoka Močilnik iz dotacije poljedelskega ministerstva in ministerstva za notranje zadeve za leto 1884 dovolil donesek po 3000 gld., torej skupaj 6000 gld. iz državnih sredstev. Zaradi tega je tudi c. kr. deželno predsedstvo dalo potrebne ukaze, da se izvrši uravnavanje potoka. (Št. 1035, 2756 l. 1884)

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 11. septembra.

Štajerski deželni glavar je omenil pri otvoritvi deželnega zbora, da se bode letos zboru predložil nov poselski red, na dalje je omenil, da se bode zidalo novo poslopje za tehnično šolo. Političnega položaja glavar ni nič omenil v svojem govoru. Včeraj so se mu predstavili deželni uradniki.

Klub českih veleposestnikov deželnega zbora pripravlja predlog, da se v vseh českih srednjih šolah uvede nemščina, v vseh nemških pa češčina za obligatni predmet. Radovedni smo, kaj na to poroče urednik najnovejšega slovenskega dnevnika, ki se je v mestnem zboru Ljubljanskem tako branil uvedenju obligatnega pouka slovenščine na Ljubljanskej realki, sedaj pa svoje germanizatorske poskuse vedno hoče opravičiti s tem, da kaže na

cesarja pišejo se posebno razločno in z veliko skrbnostjo.

Pri nas so različni obrazci kaligrafije in njih izučenje je glavni predmet naše odgoje. Pišejo pri nas s tušem, pri čemer so določena pravila, kako ravnati s tušem in vodo, kako držati čopič in papir pri pisanju.

K koncu hočem še povedati nekaj besed o posebnosti, ki odlikujejo našo pismenost od zapadno-evropske. Mi si prizadevamo v pisavi izraziti ne samo obseg kakega dela, temveč najmanjše različje mislij pisatelja. Če je delo napisano v vzvišenem tonu, imamo mi posebne črke, katere ugajajo baš temu tonu. Če je pisatelj humorist, imamo zato zopet posebne črke, da izrazimo humorizem idt. V tem jaz vidim prednost naše pismenosti pred zapadno-evropsko. Ž njo izrazimo ne le smisel kake znamenite fraze, katero je izrekel kak znameniti človek, ampak tudi ton, v katerem je povedana.

Razredi.

V Kitaji so štiri razredi ali kategorije državljanov, ki se odlikujejo po zaslugah in veljavi, katere odločujejo zakoni vsakemu iz njih. Ti razredi so

podobne razmere na Českem, ki se pa le njemu podobne zdé.

Poslednji čas so nemški liberalni listi neprestano napadali gallške Poljake in jim očitali, da se njih politika ne ujema s politikó naše države. Na te napade odgovarja „Czas“, da Poljaki hočejo podpirati samo cesarsko vnanjo politiko, pa nikake druge. To, kar se je pisalo proti Poljakom, je samo obrekovanje. — Deželni zbor je v torek jednoglasno vsprejel predlog, da dežela prevzame poročstvo za plačilo onih 300 000 gld., katere posodi država za nakup semenskega žita, potem je sklenil, da se trgovska zbornica premesti iz Brodyja v Tarnopol, da bodo nova obrtna podjetja prosta deželnih priklad, da se naprosi vlado, da dela na to, da se zniža voznina za sol in v vseh krajih Galicije odloči soli isto ceno. Nadalje je deželni zbor zavrgel protest volicev proti anuliranju volitve poslanca Iskrzskega. Naposled je zbor sklenil resolucijo na vlado, da strogo postopa proti židovskim zakotnim šolam.

Solnogradsko veleposestvo je predvčeraj izvolilo 5 konservativcev v deželni zbor. V zboru imajo sedaj konservativci večino in sicer 16 poslancev, liberalci pa samo deset.

Na Hrvatskem je jako živo volilno gibanje. V Slavoniji stoji stvari za vladno stranko jako dobro, na Hrvatskem samem pa bodo v več krajih zmagali Starčevićevci ali pa vsaj dobili znatno manjšino. Neodvisna stranka pa vedno zgublja zaupanje, kajti narod se nagiba na odločno vladno, ali pa na odločno opozicijsko stranko, to je k stranki prava. Tako je neodvisna stranka sklicala volilni shod v drugem volilnem okraji Zagrebškem, a ta shod se je z večino izrekel za kandidata pravne stranke.

Včeraj je ogerski ministerski predsednik Tisza govoril pred svojimi volilci v velikem Varadinu. Izjavil je, da je mir zagotovljen in se more Ogerska baviti z urejenjem notranjih razmer. Najprej bode treba skrbeti, da se doseže ravnotežje v budgetu, potem bode pa treba skleniti kake naredbe proti narodnostnim, verskim in socialističnim agitacijam. Nadalje je treba reformovati gospodsko zbornico in podaljšati mandate poslancev na šest let. Ta predlog ministerskega predsednika smatra se za program vlade za bodoče zasedanje državnega zbora. Za nas je najvažnejše vedeti, da Tisza hoče nove naredbe proti narodnostnim agitacijam. Ogerski vladi ne zadostuje, da so že sedaj nemadjarke narodnosti oropalí skoro vseh pravic, temveč z novimi naredbami hočejo zabraniti vsak pojav narodne zavesti in jih pomadjariti. Namen Madjarjev je, popolnem uničiti nemadjarke narodnosti v Ogerskeji, zlasti pa Slované.

Na novo se bodo v Bosni in Hercegovini osnovale štiri domače stotnije. Potem bosti okupovani deželi imehi 12 svojih stotnij. Vsaka teh stotnij broji 100 domačincev, poleg tega so jej pa pridejani 3 častniki, 1 častniški namestnik in 20 mož iz c. kr. vojske. Stroški za to domačo bosniško vojsko iznašali so dozdaj 346.000 gld., od zdaj bodo pa 470.000 gld., na leto. Prihodnje leto se bodo pa že imenovali definitivni batalijonski poveljniki, kar bo zopet povišalo te stroške.

Vlada neki namerava osnovati kazenske kolonije. Dala je povelje nekej pomorskeji ekspediciji, da naj ogleda na obrežji Afrike, kje se bo zato našel primeren kraj. Število kazencev se vedno množi, zlasti mnogi prihajajo večkrat zaporedoma v vječe, ter večina njih je kmetov, zato bode vlada take, ki so že bili večkrat kaznovani, pa še neso pustili svojih hudoledskih navad, odposlala v take kolonije, da bodo tam obdelovali zemljo. Take kazenske naselbine imajo že tudi druge evropske države.

Vnanje države.

Shoda treh cesarjev se ne bodo udeležili samo skoro vsi ruski ministri, temveč tudi mnogo

sledeči: učenski, zemljedelci, obrtniki in kupci. Taka je razredba občinstva v Kitaji. Učenjaki zavzemajo prvo mesto, kot predstavitelji duševnega plemstva; zemljedelci zavzemajo drugo mesto, ker pridelujejo najpotrebnejše za deželo — živež, obrtniki so bolj ali manj čislani, kakeršen je njih obrt, kupci pa zavzemajo poslednje mesto. Prva dva razreda sta najbolj spoštovana in sestavljata plemstvo uma in truda. Jeden del našega plemstva moral bi imeti na svojem grbu pero ali copič, drugi pa plug, in polje grba prvega bi moralo biti modro, da bi predstavljalo nebo, druge pa temno in bi predstavljalo zemljo.

Ves čas sta človeško pozornost nase obračala dva nasprotna pola: nebo in zemlja. Nebo t. j. vse nevidno in neobsežno in zemlja, kakor naravni vir človeškega truda. Če se bavenje z znanostjo smatra za najplemenitejše in uživa največje spoštovanje, ter dela človeka sposobnega voditi javno in državno življenje, je pa poljedelstvo zaradi tega nič manj čislana vredno, ker je glavni vir materijelnega obstanka. Obrt in trgovina stojita h kmetijstvu v istej razmeri kakor veje h koreninam.

(Dalje prih.)

ruskih diplomatov, mej drugimi ruski poslanik na Dunaji knez Lobanov-Rostovski in ruski vojaški ataché pri ruskem poslanstvu na Dunaji. Iz tega, da se bodo diplomatje mnogoštevilno udeležili tega shoda, sme se sklepati, da bode imel velik političen pomen.

Pruski državni svet se bode kmalu sklical, ustanovljeno je že vseh sedem oddelkov. Kakor je že jedenkrat bilo povedano, se ne bode z nobeno zadevo bavil ves državni svet, ampak le eden iz teh sedmih oddelkov skupno s predsednikom (carjevičem), vsemi državnimi ministri in državnim tajnikom.

Belgijski senat je predvčeraj izrekel pri posvetovanju o neke interpelaciji zaradi nedeljskih izgrediv svojo nevoljo zaradi teh izgrediv, potem pa prešel o tej stvari na dnevni red. Minister notranjih zadev je pa nazaanil pri tej priliki, da se je zaradi, teh izgrediv že začela preiskava.

V torek sta prišla Aleksandrijo angleški komisar Northbrook in general Walseley. V imenu **egiptovskega** podkralja ja je vsprejel Nubar-paša. Iz Aleksandrije sta odpotovala takoj dalje v Kajiro.

Dopisi.

Z Dunaja 8. sept. [Izv. dop.] (Vsprejemni izpit se bi res moral vršiti samo slovenski.) Uvodni sestavek v številu 204 „Slov. Naroda“ je obravnaval vsprejemne izpite na Kranjskih gimnazijah, le škoda, da ga je drugo polovico državno pravdnistvo zaplenilo. Sicer se pa v njem ni zahtevalo nič pretiranega, nič nemogočega.

Znani ministerski ukaz ustanovil je pri kranjskih gimnazijah prvi in drugi razred z izključno slovenskim učnim jezikom. Ker se vsprejemni izpiti vršé le za prvi razred, jasno je, da se pri gimnaziji v Ljubljani, v Rudolfovem in v Kranji, dotični izpit mora vršiti le t. j. izključno slovenski, ker je prvega razreda učni jezik izključno slovenski. Vsprejemajoči učitelj se po ministerski naredbi pač le mora prepričati, znajo li učenci vsprejemanci dovolj slovenski, ker je ravno ta slovenski jezik učni jezik v prvem razredu. Nepostavno, a tudi popolnem nepotrebno pa je, da se do sedaj od slovenskih dijakov v slovenske razrede ustopajočih terja znanje nemškega jezika. Ad quid? Saj se vsprejeti ne poučujejo z nemškim učnim jezikom. In nemščina kot predmet se tudi tako poučuje, da pri tem nikdo ne zahteva kakovega prejšnjega znanja nemščine. Povsodi se dijakom pri tem predmetu pomaga z materinščino, s slovenskim učnim jezikom. In računski šolar je ravno za to upeljal Madeirin „Deutsches Lesebuch“ ter mu sestavil slovenski besednjak. Tako ravnanje zahteva naravna zdrava pedagogika. To pa tudi spričuje, da dijakom v slovenske razrede stopajočim ni treba znati nemškega jezika — po takem je odveč, da se pri vsprejemnem izpitu z nemščino mučijo in moré.

Utrakvizem ali pa narodna ravnopravnost, zakričal mi bode kak najet pisac. To kričanje ni družega nego pesek v oči slovenskega prebivalstva v kranjski deželi. Zakaj se pa od Nemcev, ustopajočih v nemški oddelek I. razreda Ljubljanske gimnazije ne zahteva znanje slovenskega jezika, zakaj se ti nemški dijaki izprašujejo le nemški?! Odgovor je jasen in kazal bi z nova kolika krivica se godi slovenskim dijakom, da jih z dvojnimi delomi in z dvojnimi zahtevami obkladajo.

Ministerski ukaz o vsprejemnih izpiti od leta 1870 (in tega ni letošnji ukaz od maja nikakor predrugačil) je tako jasen in vsem razmeram prikladen, da se človek le čudi, zakaj bi slovenske mladine ne smel hasniti. Po Českem in Moravskem, v Galiciji in Bukovini se ravna po njegovi določbi: izpit se vrši v učnem jeziku in o učnem jeziku. Po njem se ravna v Dalmaciji — in neki Primorec mi je pripovedoval, — da so nekdanj tako ravnali tudi v Trstu in v Kopru. V Kopru, ko je bila zgornja gimnazija popolnem nemška, nižja pa izključno ali pa večinoma laška — in vsprejemni izpiti so se vršili laški, t. j. v učnem jeziku I. razreda. Predno so bili Lahi v Trstu si ustanovili laško gimnazijo, bili so na državnej nemške gimnaziji laški oddelki (v I. in II. razredu) poleg nemških in vsprejemni izpiti so se vršili za nemški oddelek nemški, za laški pa laški — in državna nemška gimnazija se zaradi tega vendar ni podrla — in država ni trpela nikake škode.

Iz vsega tega in iz postavno veljavnih ministerskih naredeb le sledi, da imajo oni narodnjaki prav, ki zahtevajo: vsprejemni izpiti po Kranjske naj se vrše izključno slovenski in le v Ljubljani za nemški oddelek nemški.

SJKrasa 8. septembra. [Izv. dop.] (Odprava šolskemu voditelju g. Hrovatinu v Sežani.) V Vašem listu odgovoril je že Komenski šolski voditelj prav krepko nadučitelju Sežanskemu, g. Hrovatinu. Mej drugim pa tudi javi: „in za drugo je Vaš g. nasprotnik — „Slov. Naroda“ dopisnik — odgovoren“. To je istina; ali jaz niti nesem mislil več pomočiti peresa, da bi g. Hrovatinu dalje odgovarjal, saj me je njegov originalni odgovor v 198. listu „Slov. Naroda“ dovolj uveril, da je težaven boj s takim nasprotnikom. Mislim, da je izobraženemu čitatelju znan oni Goethe-jev izrek, ki je primeren v tem obziru — in torej ga tudi nečem navesti, da bi ne pretresel preveč Hrovatinovih rahlih živcev! . . .

Vender, da ne bode mislil, da mi je „sapo zepri“ in, da tudi kolikor toliko ustrezem Komenskemu voditelju, slede naj te vrstice.

Gosp. Hrovatin sam imenuje svoj spis „Sadjarstvo“ „suhoparen“. Tedaj on „suboparnosti“ ponuja učečej se mladini! Izrek veljavnega detovodca. „Das Beste ist für die Jugend kaum gut genug“ — neznan mu je povsem!

Gledé deželnega šolskega sveta se naš učeni agronom čudno zagovarja, posilil me je smeh, ko sem čital one vrstice.

Nikakor ne vidim v kroniki Komenski preveč hvalisanja in zahvale je Komenski voditelj vsprejel v kroniko, kar je čisto pravilno; Vi pa ste jih tiskali posebej. Kar je pohvalnega, treba javno priznati, verjemite pa, da Vaše posebej tiskane zahvale še bolj v oči bodejo.

Vaše opravičevanje gledé „obiskovanja“ in „nadzorovanja“ je jako plitvo; mislim, da Vam tudi gosp. c. kr. okrajni šolski nadzornik ne bo vedel za-nje hvale!

Prevelika dobrota, da mi ponujate mikroskop, da bi boljše videl. A začasno mi ga ni treba.

Smešna je Vaša trditev, da je razvrstitev učiteljskega osebja Sežanskega primernejša, ker gospoda kateheta omenjate koj na drugem mestu. A meni se zdi, da ste tu na povsem krivem potu. Po mojem mnenji bi morali omenjati na drugem mestu svojega namestnika, gosp. definitivnega učitelja K., koji Vas v posebnih slučajih zastopa ali nadomešča (n. pr. ako ste bolni itd.); a kedaj to stori katehet, kojemu prisojate toliko prednost?!

Ne bodem Vam odgovarjal na druge ničeve Vaše ugovore, v katerih ste se ponižali do —, ker omenjate ob „oboroženih očeh“, o meznarji, ki odzvonil je dan itd.; vender molčati ne smem na nekoje Vaše izjave!

Ali se boljše piše „poročilo“ ali „sporočilo“, o tem ni več dvojbe, odkar je veljalno besedo rekel v tem obziru, slaven filolog, o katerem bi se reklo „Roma locuta causa finita“. Če se v mojem dopisu nahaja jedenkrat „poročilo“, drugokrat „sporočilo“, to je krivda ali korektorjeva ali tiskarjeva; jaz se dosledno držim pravilnega izraza „sporočilo“.

Gledé dveh oddelkov v III. razredu ste Vi napačno postopali. Ako je bilo tako, kakor Vi omenjate, potem je bila Vaša dolžnost, to v kroniki omeniti, kakor je storil Komenski voditelj, ker je bil radi pomanjkanja prostora v I. razr. poludnevni pouk. Jasno je iz tega, da Vam ni znano, kaj je kronika, in potem se osmeljujete mene vprašati „kaj je kronika?“ Dificile est non scribere satyram!

Gledé stilističnega in „jezikoslovnega jezika“ (brrr!!!) tudi nekaj — kvasite! A z Vami se o takih stvareh niti ne menim! Zaradi tega je za-me tudi indignacija, ako me glode jeziške vede s seboj primerjate. Istina je, da se ne domišljujem, da sem kak Ljubljanski Levstik; a to moram izpovedati, da mi ni bilo do sedaj žal „ne skrbi, ne trudov“, da sem se priučil vsaj toliko mili materinščini svoji, da je moje znanje v tem predmetu tako, kakeršno se sme zahtevati od slovenskega učitelja.

Vi pa te stopinje še neste dosegli; Vaš „nestvor“ jasno kaže, da bi se imeli še iz Praprotnikove slovnice mnogo učiti. Nikarte misliti, da se kdo povzdiguje že nad druge učitelje, če je nadučitelj! Sreča in druge okolnosti uplivajo danes, ako kdo dobro službo dobi; žalibog, da se možnost skoro popolnem prezira.

Domače stvari.

— (Dnevni red mestnega odbora javni seji), katera bode v petek 12. dan septembra 1884. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvo-

rani. I. Naznanila prvosedstva. II. Pomnoženega pravnega in personalnega odseka poročilo o premembah mestnega statuta. Naposled: tajna seja.

— (Dr. Fran Rački,) predsednik jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti bil je v Odesi izvoljen predsednikom arheološkega kongresa. Za to odlikovanje zahvalil se je v ruskem govoru, ki je bil jako pohvalno vsprejet.

— (Gosp. Ludomir Prószyński) pisatelj poljski iz Varšave prišel je danes preko Celovca v Ljubljano, da se seznanj z našimi razmerami.

— (Slovensko učiteljsko društvo) zborovalo je danes dopoldne v telovadnici mestne šole na Čojzovi cesti. Zbor je bil jako številno obiskan, navzočih je bilo nad 60 učiteljev iz raznih krajev, tudi s slovenskega Štajerskega in Hrvatskega so bili nekateri zastopniki. Zborovanje je trajalo do 12. ure in razpravljala se je peticija, katera se ima izročiti deželnemu zboru kranjskemu, naj bi se učiteljem petletnice računile po 10% od njihove plače, katere sedaj uživajo, in da se dovolijo učiteljem na jednorazrednih ljudskih šolah funkcijske doklade. — K zborovanju je prišel tudi g. Šuklje, kateri je povedal, da bode prošnje učiteljev zagovarjal v finančnem odseku, ker je on poročevalec o normalno-šolskem zakladu v narodnem klubu in v deželnem zboru. A malo je upanja, da bi prošnje že v sedanjih sesijah prodrle, zato je treba potrpljenja. Nadalje pravi, da on izdeluje nov šolski zakon, kajti skrajni čas je, da pri tolikem številu šolskih zakonov in novel dobi Kranjska šolska zakone, kateri bodo šolstvo v celotnih postavah uredili. A delo je tako ogromno, da ga do letošnjega zasedanja ni mogel dovršiti, pač pa bode do prihodnje sesije s tem delom gotov. Nasvetovane prošnje so se potem jednoglasno vsprejele, kakor tudi vse druge manj važne peticije na deželni zbor kranjski. S trikratnimi „slava!“ in „živio!“-klici na presvitlega cesarja končal je predsednik vodja g. Andrej Praprotnik zborovanje. — Tudi udovsko učiteljsko društvo je pod predsedstvom g. prošta dra. Jarca danes dopoldne zborovalo.

— (Shod volilcev v Sežani), katerega je sklical g. dr. vit. Tonkli preteklo nedeljo v Sežano, bil je dobro obiskan. Po gosp. poslanca poročilo o delovanju v državnem zboru, interpeloval je gosp. Klobovs, kaplan v Štanjelu gosp. poslanca, zakaj slovenski poslanci in zlasti dr. Tonkli sam, kot vodja, neso stavili interpelacije na vlado, ker ni dovolila slavnosti biagoslovljenja zastave slovenskega delavskega društva v Gorici. Dr. vitez Tonkli je odgovoril, da vlada ni prav nič kriva, da se je vlada z društvenim predsedstvom o slavnosti dogovorila in da je le predsedstvo zakrivilo, da se slavnost vršila ni.

— (Premembe posestev.) G. Gregelnovo hišo v Frančiškanskih ulicah kupil je gospod Fran Doberlet za 13.000 gld. — Škandrovo posestvo na Brezovici kupil je g. Fran Štrukelj, mesar in hišni posestnik v Kolodvorskih ulicah za 23.000 gld. — Posestvo pri nekdanji „Zaponi“ (zur Schnalle,) dosedaj lastnina stavbne družbe kranjske, kupil je zet tukajšnjega trgovca g. Schobra g. Peter Schleimer veletržec z južnim ovočjem v Varšavi, rodom Kočevce za 20.000 gld. Prihodnjo spomlad prične zidati na kupljneme prostoru novo hišo, v kateri bodejo v pritličji prodajalnice.

— (Ušla sta) dva krojača krojaškemu mojstru Tinetu Rožancu v Gorici, ter mu odnesla vsaki 25 gld., skupno 50 gld. za napravljeno, pa ne plačano obleko. Sedaj ista srditi mojster v prošnji na deželno vlado kranjsko in na mestni magistrat išče. A kaj pomaga če tičke, tudi ulove, obleka ne bode več nova in sleči jih tudi ne sme.

— (Iz Bozena) se nam piše v 9. dan t. m. Danes je Laška mejno quarantaino v Peri odstranila, ker je dohajalo od dne do dne večje število ubogih Laških delavcev, ki so se na državne stroške na meji prav dobro imeli; do 400 teh revežev so morali povprek na dan streči, in dobro rediti, da se jih kolera ne prime. Vender pa zna biti, da prebrisani sosedje odstranivši nepotrebne sitnosti v Peri nameravajo Avstriji zatisniti oči in odvzeti povod, da glede neugodnih razmer ne zapre meje Laškim begunom, ter ne posnema svojih za blagor domačinov preskrbnih sosedov.

— (Razpisana) je služba 2. učitelja na dvozrednici v Loškem potoku. Plača 400 gold. Prošnje do 10. oktobra t. l. na c. kr. okr. šolski svet v Kočevji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 11. septembra. „Politische Correspondenz“ poroča iz Varšave: Vse vesti o nenavadnih naredbah povodom bivanja ruskega carja in carice v Varšavi so pretirane. Car in carica vozila sta se v odprtih kočijah brez spremstva po mestu. Najsimpatičnejši utis vzbudil je obisk katoliške Aleksandrove cerkve. Iz Novo-Georgijevskega peljeta se car in carica naravnost v Skierniewice. Knez Wittgenstein in grof Senkendorf, ki sta odredjena, da sta avstrijskemu cesarju na službo, peljeta se avstrijskemu cesarju do ruske meje nasproti, kjer ga bosta v carjevem imenu v Granici pozdravila.

Napolj 10. septembra. Položaj je grozen. Splošna obupnost. Procesije hodijo po mestu in glasno molijo za pomoč. Na ulicah kleči na stotine ljudstva pred podobami svetnikov. Pomanjkanje zdravnikov in zdravil ter nosačev mrtvecev.

Razne vesti.

* (Izredna čast in zahvala.) Ko je mej letošnjimi vajami francoskih vojakov polkovnik 134. polka redne vojske jedenkrat z vojaki v vrstah stopajočimi mimo velikih in slavnih burgundskih vino-grafov korakal, zapove svojemu polku s prav glasnim klicem: „Predstavite orožje!“ In moštvo moralo je ondu rastočemu izvrstnemu grozdju z orožjem izkazati čast. Hrabri poveljnik po več nego štiritredenskem trudopolnem trpljenju v 31. dan t. l. zopet v vojašnico dosepeval, dobi v svojej sobi velik zaboj z najboljšim rudečim vinom napolnjenih steklenic in zraven listek z napisom:

„Vi ste častno pozdravili grozdjiče, našo mladino; Staro je vino zato Vam se zahvalit prišlo.“

* (Lovska francosčina.) Anhalt Dessau-ski knez je dovolil nekemu imenitnemu gospodu s francoskim grofom, kateri je kneza obiskal, po knezjih gozdih kokoši streljati. Stari logar se je z Francozom, ki niti jedne besedice nemški ni razumel, z raznim znamenji sporazumel. Nekega dne sta pa lovška gosta strašno in veliko kokoši pomorila, kar je logarja skrivaj precej jezilo. Kar najedenkrat prileti še fazanka in brzo jo ustrelil Francoz. Zdaj pa stari logar ne more svoje jeze več brzdati, hitro priteče bliže in strašansko na ves glas k tuju zaupije: „Dunderwettere, ne chassez pas la Madame!“ Francoz je dobro razumel to lovsko francosčino, njegov prijatelj se je pa smijoč in na hrbtu ležeč po tleh valjal in bi bil kmalu samega smehu počil. Od tega časa imenujejo lovci po anhaltskih lovih fazanko „la madame“.

Vabilo

k udeležbi sadne razstave v Sevnici, katero priredi

„Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer“ v prostorih javne ljudske šole v Sevnici v dan 5., 6. in 7. oktobra t. l.

V to razstavo pošlje ovočje (sadje), sadna drevesca, sadno literaturo, sadno orodje i. t. d. lahko vsakdo. Premije se bodo delile pa samo spodnještajerskim razstavitelj-m in, ako kmetijska družba ali pa deželni odbor v Ljubljani pošljeta nekaj premij, tudi kranjskim.

Napovedbe za razstavo vsprejema do 30. t. m. gospod Fran Lenček na Blanci, pošta Sevnica (Lichtenwald).

Sadje mora se poslati do uštetega 3. oktobra poštne prosto razstavnemu odboru v Sevnico.

V Sevnici, dne 7. septembra 1884.

Razstavnii odbor.

Zahvala.

Podpisani odbor usoja si tem potom izreči vsem častitim gostom, ki so nas blagovolili s svojo prisotnostjo počastiti, posebno pa slavni „Narodni Čitalnici“ v Ljubljani za dekoracijo in druge stvari, katere je radovoljno prepustila; kegljaškemu društvu „Edinost“ za odstop keglijšča; g. gostilničarju Cesariču, ki je brezplačno prepustil keglijšče; g. Franu Micoliniču za šaljiv dobitek in vsem onim, ki so materijalno in s svojim delovanjem toliko pripomogli, da se je naša prva veselica vsestransko tako sijajno vršila, najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, v 10. dan septembra 1884.

Odbor slov. del. pevskega društva „SLAVEC“.

Javna zahvala.

Gospodu dr. Derž-u, ki me je popolnem brezplačno zdravil, ko sem na vožnji iz Polhovega Gradca si zlomil nogo, kakor tudi vsem onim gospodom, ki so me mej boleznijo z denarjem podpirali, izrekam najprisirčnejšo zahvalo.

Pavel Potokar, komisijonar.

(573)

Umrli so v Ljubljani:

8. septembra: Lenka Aubel, gostija, 67 let, Kravja dolina št. 11, za starostjo.

V deželnej bolnici:

6. septembra: Marija Andišek, gostija, 51 let, za jetiko. — Jožef Škrjanc, gostač, 67 let, za rakom v želodci.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
10. sept.	7. zjutraj	738-64 mm.	+ 9.4° C	brezv.	megla	1.00 mm.
	2. pop.	739-60 mm.	+ 14.8° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	740-48 mm.	+ 12.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 12.3°, za 2.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 11. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80	gl.	80	kr.
Srebrna renta	81		60	
Zlata renta	105		10	
5% marcna renta	95		85	
Akcije narodne banke	848		—	
Kreditne akcije	297		20	
London	121		60	
Srebro	—		—	
Napolj	9		67 1/2	
C. kr. cekini	—		75	
Nemške marke	59		60	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gl.	124	
Državne srečke iz l. 1864	100	gl.	170	
4% avstr. zlata renta, davka prosta	105		10	
Ogrska zlata renta 6%	122		35	
" " papirna renta 5%	92		25	
" " " " " " " " " "	88		70	
5% štajerske zemljišče, odvez. oblig.	105		—	
Dunava reg. srečke 5%	100	gl.	115	
ozmlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120		50	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108		30	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105		50	
Kreditne srečke	100	gl.	176	
Rudolfove srečke	10		18	
Akcije anglo-avstr. banke	120		106	
Tramway-društ. velj.	170	gl.	a. v.	211

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljava tužno vest, da je najina ljuba hčerka

FRANJA BERGANT

danes ob 5. uri zjutraj, po kratkej in mučnej bolezni, v 4. letu svoje starosti blago dušico izdihnila. Pogreb bude v soboto 13. t. m. ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

V Ljubljani, v 11. dan septembra 1884.

Franjo Bergant, Antonija Bergant, c. kr. poštni uradnik, stariši. (574)

Dijak revnih starišev

z dežele vsprejme se brezplačno v stanovanje in hrano. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (566—2)

Pri suhem vremenu **trgana** (ne tresena)

jabolka, hruške, slive, debele češplje, breskve, dalje finejše vrste fižol, mlad grah, sladko korenje, rajska jabelka, česen (porre), glive, šampinjane

kupuje vsak čas in v vsakej množini po primernej ceni in prosil pismene ponudbe (508—11)

Die Central-Station

für Obst- und Gemüse-Verwaltung in Graz.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvovrzedni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Germania“, 4200 ton, 6. oktobra.

„East Anglia“, 3200 „ okolu 25.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na (552—7)

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglajen, generalnega agenta v Trstu.

Na mnogostransko zahtevanje ostane tu še osem dnij. V torek 16. t. m. neprekljicljivo zadnji predstavi.

V Lattermannovem drevoredu. Največja menažerija na celem svetu.

Lastnik F. KLEEBOERG.

Otvorjeno od 9. ure dopoldne do 9. ure zvečer.

Prvikrat v Ljubljani: 1 povodnji konj, 1 nosorog, 1 tapir, 2 slona, 15 levov, 5 prekrasnih tigrov, 2 črna pantra, rjavi in črni medvedje, pegasti pantri, leopardi, jaguari, bela lama, 30 redkih opic, 4 kače, krokodili i. t. d. — Vsak dan dve glavni predstavi: ob štirih popoldne in ob sedmih zvečer s čudovitim slonom „Jombo“, s 2 prekrasnima tigroma, 6 levi, hijenami, medvedi, volkovi, producirala se bod-ta krotiteljica zverin gospodičina Ema Kleeberg in slavnoznani krotilec zverjadi gospod K. Grahl. Vsakrat je mej produciranjem glavno krmenje grabežljivih zverin.

Ustoppnina: I. prostor 70 kr., II. prostor 40 kr., III. prostor 20 kr. (554—3)

Zdravi konji za klanje se kupujejo, da se krmijo z njimi grabežljive zverine.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Učenec,

star 12 do 16 let, ki zna saj nekoliko nemško, vsprejme se v neko specerijsko prodajalnico. — Več pri upravništvu „Slovenskega Naroda“. (551—5)

Išče se

mlad komptoirist,

slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, za neko tukajšnjo trgovino z domačimi pridelki. — Ponudbe do 16. septembra pod: „M. M. 603“ poste restante Ljubljana. (570—2)

Št. 170.

(567—2)

M. š. sv.

Pričetek šol.

V mestnih ljudskih šolah v Ljubljani, in sicer: v I. in II. deški mestni šoli, v mestni deklški šoli in v nunski deklški šoli prične se šolsko leto 1884/5.

v 16. dan septembra 1884.

Vpisovanje se bode vršilo v 13., 14. in 15. dan septembra t. l. za I. mestno deško šolo v licealnem poslopji, za II. mestno deško šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti, za mestno deklško šolo v redutnem poslopji in za nunsko deklško šolo v nunskem samostanu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, v 9. dan septembra 1884.

J. KRAJEC,

knjigotržec v Novem mestu,

priporoča svojo zalogo (572—1)

šolskih knjig

za gimnazije in ljudske šole.

(Zapisnik knjig za gimnazije dobiva se brezplačno.)

Tudi priporoča svojo zalogo vsakovrstnega

papirja in pisalnega orodja.

Za jesensko in zimsko sezono

priporoča

najstarejša in v najboljšem glasu se nahajajoča

tvrdka za sukno

MORITZ BUM-a

v Brnu

(ustanovljena v letu 1822):

Volneno blago, Brnski izdelki, jako lepi, modni uzorci za cele obleke, po gl. 1.60, 2, 2.50, 3, 3.50 do gl. 8 meter.

Blago za zimske suknje v vseh barvah in vsacega dela, po gl. 2.50, 3.50, 4, 4.50 do gl. 12 meter.

Najnovejša podklada za suknje po gl. 1, 1.50, 2 do gl. 6 meter.

Elegantno blago za hlače po gl. 2, 3, 4, 5 do gl. 8 meter.

Pravi angleški popotni plaidi, 3 1/2 metra dolgi in 1 meter 60 cm široki, prakt. barv, po gl. 3.50, 5.25, 6.50 do gl. 16 kos.

Velika zaloga sukna vsake baže za civilne in vojaške obleke, livreje, cerkve, bilarde in vozove, sukna za gasilna, strelska, veteranska in druga društva.

Uzorci zastoj in franko. Blago se pošilja samo proti poštneemu povzetju ali predplači. Pošiljatve nad 10 gl. vrednosti poštnine proste.

Karte z mnogovrstnimi uzorci pošiljam na željo zastoj gospodom krojaškim mojstrom. — Normalno blago za obleko, normalne posteljske in potniške odeje, sistema dr. Gustava Jäger-ja v Stuttgartu, v bogatej izbori. (543—3)